

Erasmus + Jean Monnet Module
Ministry of Education and Science of Ukraine
Sumy Makarenko State Pedagogical University

Curriculum of the module

Europeanization of doctoral studies in the field of education: interdisciplinary and inclusive approaches

Major 01 Education

**With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union**

Sumy - 2018

The materials are published as part of the EU project which is funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

DEVELOPED AND PREPARED FOR IMPLEMENTATION:

Sumy Makarenko State Pedagogical University

AUTHORS of the PROGRAMME:

Alina Sbruieva	Co-ordinator and Member of the teaching staff of the Module, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the chair of Pedagogy, Module
Olena Semenog	Member of the teaching staff of the Module, Doctor of Pedagogical Sciences, Head of the chair of Ukrainian language
Zhanna Chernyakova	Member of the teaching staff of the Module, Candidate of Pedagogical Sciences, Assistant Professor at the Department of Pedagogy

Discussed and recommended for publishing by the Editorial Council of Sumy Makarenko State Pedagogical University

“17” 10 2018, protocol №_6

Approved by the Academic Council of Sumy Makarenko State Pedagogical University

“29” 10 2018, protocol №_3

I. Explanatory Note

Doctoral studies in Ukraine as well as in EU are undergoing considerable reformation, caused by their transformation into tertiary education cycle in the framework of EHEA. The active phase in reforms of doctoral studied in European countries commenced in 2005, following Bergen Summit of ministers of education of Bologna Process member countries, it involved both cultural and structural changes. The reforms in Ukraine started in 2016, when the period of the program was changed to 4 years instead of 3, the set of doctoral candidate's competences was defined, the required amount of theoretical and practical training (60 credits) and new prerequisites to defence of dissertations were established. The cultural changes in doctoral education in Ukraine include formation of a developed interdisciplinary inclusive research environment, which is necessary for PhD candidates' research and communicative competences formation.

The proposed module consists of three interdisciplinary courses "Comparative Higher Education: National, European and Global Contexts" (30 hours), "Researcher's Academic Culture: European and National Contexts" (30 hours), "Academic Writing" (30 hours), which include an active European Studies component. Additionally, intensive courses for development of research and communicative competences for doctoral students: "Quality Monitoring" (10 hours) and "Research Mentorship Culture" (10 hours) are offered. Extracurricular activity of emerging researchers involves trainings in professional mastery and leadership, participation in annual conferences, work in research laboratories.

The materials are developed and piloted with the support of Erasmus+ programme of the European Union as Jean Monnet Module.

The Module is targeted at post-graduate students whose research deals with education.

The aim of the module is Europeanization of content, methodological and organizational fundamentals of doctoral studies programs by means of introducing European standards of doctoral research in Ukraine and forming inclusive research environment.

Objectives. By the end of the module, postgraduate students will have:

- knowledge on EU educational policy issues, theories and technologies of innovative development of higher education in European countries and Ukraine, educational programs of international organizations such as EU, OECD, UNESCO;
- knowledge of academic ethics;

- academic writing skills, academic communication in the conditions of a digital creative environment;
- ability to conduct effective dialogue communication in the process of presentation of materials and research results, in particular, within the framework of the scientific community and an interdisciplinary and/or international expert environment based on subject-subject relations;•
- readiness to apply modern methodology of interdisciplinary European Studies
- the facility to carry out pedagogical researches, the constituent of which is the question of education development in European countries
- values of academic culture, in particular the standards of academic integrity

The suggested Module is innovative due to the innovative content, and due to the use of innovative educational methods and learning modes relying on constructing knowledge and critical dialogue.

2. The Module Structure. The 110 hours Module implies delivering the 3 training courses and 2 intensive courses on specific EU educational issues.

The **training courses** of the Module are:

Course 1. **Comparative Higher education: National, European and Global Contexts** (Prof. Alina Sbrueva) - 30 hours;

Course 2. **Researcher's Academic Culture: European and national Contexts** (Prof. Olena Semenog) – 30 hours;

Course 3. **Academic writing** (Prof. assistant Zhanna Chernyakova) – 30 hours;

The **intensive courses** of the Module are:

Course 4. **Intensive course for doctoral students: Research Mentorship Culture** (Prof. Olena Semenog) – 10 hours;

Course 5. **Doctoral seminar: “Monitoring Quality of Doctoral Research Work”** (Prof. Alina Sbrueva) – 10 hours;

3. Indicative content of the Training courses:

Course 1.
COMPARATIVE HIGHER EDUCATION:
NATIONAL, EUROPEAN AND GLOBAL CONTEXTS

The **teaching content** is distributed in the following way:

Section 1. Comparative Higher Education (CompHEd) as a branch of scientific knowledge (2 hours)

1. Subject of CompHEd.
2. Historical stages of development and functions of CompHEd.
3. Research methods and sources of CompHEd
4. Actual research topics in CompHEd in EHEA.

Section 2. Historical origins of modern higher education: national, European and global contexts (2 hours)

1. Historical origins of the development of European and Ukrainian higher education.
2. Development of university education in Europe, Ukraine and in the world.
3. Models of the classical university and their theoretical substantiation.
4. Post-classical university: structural models.

Section 3. Socio-political, socio-economic, cultural and educational factors in the development of higher education in knowledge society (4 hours)

1. Political and economic globalization as a factor in the development of higher education in the world, EU and in Ukraine.
2. Europeanization as a factor in the development of higher education in Ukraine.
3. Internationalization of higher education in the world, EU and in Ukraine.
4. Massification of higher education in the EU and in Ukraine
5. Diversification and universitization of higher education in the globe, EU and in Ukraine

Section 4 Educational activity in higher education in EU and Ukraine: modernization tendencies (4 hours)

1. Traditional approaches to the definition of the content and organization of the educational process in European higher education.
2. Innovative professional competences in knowledge society.
3. Innovative approaches to the construction of curricula in modern European higher education (competence-centered, student-centered).

4. Technologization of the educational process in the modern higher education: on-line, distance and mixed forms and models of teaching: European and global experience.
5. Interactive teaching methods in modern HEI: European and global experience.

Section 5. Research and innovative activities of the HEIs in the world, EU and in Ukraine: development trends (4 hours)

1. University research activity. Stages of development. Functions.
2. Models of state support of university research: practices of different countries.
3. University in the innovative system of society: global, European and national spaces.
4. Organizational principles of interaction of educational and research activity of the modern university: global, European and national experience.
5. Problems of research integrity in the modern scientific environment.
6. Traditions and innovations in the management of research activity of modern university: global, European and national experience.

Section 6. Quality Assurance in Higher Education: European, National and Institutional Dimensions. (4 hours).

1. Dynamics of development of EU policy in the field of QA in Higher education.
2. The structure of the QA in HEd processes in the EU countries and in Ukraine.
3. Formation of a culture of quality at the university as a problem of the EHEA development.
4. University ranking as a tool for higher education quality control.

Section 7. Innovative approaches to the management of higher education in the contemporary world (2 hours).

1. Trends of development of management Hed in EHEA.
2. University development management.
3. Risk management in modern higher education.
4. Management of university international activity.
5. Fundraising activity at the university.

Section 8. Bologna Process as a strategy for modernization of national higher education systems and formation of the European Higher Education Area (4 hours).

1. Ideological foundations and motives of European integration in the field of education.

The materials are published as part of the EU project which is funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

2. Subjects of realization of European integration processes in the field of education.
3. Stages of development of the Bologna Process.
4. Leading principles and directions of Bologna Process development.
5. Dimensions of changes in European higher education in the context of the Bologna Process implementation

Course 2.
RESEARCHER'S ACADEMIC CULTURE:
EUROPEAN AND NATIONAL CONTEXTS

The **teaching content** is distributed in the following way:

Section 1 Researcher's academic culture: subject, tasks, values (2 hours)

1. Europeanization as a factor in the development of higher education in Ukraine and researcher's academic culture.
2. Methods of studying academic culture
3. Principles and values of academic culture
4. Adaptation of Ukrainian academic culture to European.

Section 2. Historical origins of the formation of the researcher's academic culture: global, EU and national contexts (4 hours)

1. Historical origins of the formation of academic culture in higher education in Europe, in Ukraine, in the world.
2. Models of classical university and academic culture of the university.
3. Post-classical university and academic culture.
4. European standards of academic culture

Section 3. The essence and structure of academic culture (4 hours)

1. The essence of academic culture
2. Axiological, motivational, ethical, narrative-digital, praxeological and behavioral-interactive components of academic culture.
3. Linguocultural, cognitive, creative and technological aspects of academic culture.

Section 4. Academic culture and ethics in higher education: European, national and institutional dimensions. (4 hours).

1. Problems of research integrity in the modern scientific environment: global, European and national experience.
2. Moral and ethical values of the researcher: professional duty, social responsibility, academic honor, respect for another person.

The materials are published as part of the EU project which is funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

3. Ethical principles of the teacher-researcher in the implementation of academic communication on the subject-subjective, humanistic basis.
4. Academic codes of values

Section 5. The narrative-digital component of academic culture (4 hours)

1. Digital creative environment. Digital Narratives
2. Narrative culture of the researcher.
3. Technologies of electronic, mobile, mixed and widespread learning.
4. Cognitive-visual technologies.
5. Digital-operational processing and modeling of academic texts of different genres.
6. Development of competitive educational projects by means of digital technologies.
7. Personal media resources (blogs), as tools for disseminating the results of scientific research in social networks.

Section 6 Praxeological and behavioral-interactive components of academic culture (4 hours)

1. Culture of study at the university.
2. Skills and habits constructed through critical thinking.
3. Communicative technology.
4. Professional leadership in research.

Section 7 Linguistic and cultural aspect of academic culture (4 hours)

1. Language culture is a component of academic culture.
2. Text and genre approach to the formation of academic culture.
3. Architectonics of different genres of scientific discourse.
4. Academic communication: communicative strategies and tactics: means of cohesion and coherence; argumentation and persuasiveness.
5. Visual rhetoric in oral and written communication. The most effective rhetorical methods: verbal and nonverbal.
6. Non-rhetoric and scientific dialogue.
7. Non-rhetoric and mediation of knowledge.
8. Professional variability of the means of argumentation.

Section 8 Conceptual foundations of academic culture formation (4 hours)

1. System-subjective approach to the formation of academic culture.
2. Axiological approach to the formation of academic culture.
3. Acmeologic approach to the formation of academic culture.
4. Praxeologic approach to the formation of academic culture.

Section 9. Innovative approaches to management of research projects (4 hours).

1. Concepts and practices of academic management in HEd.

2. University development management.
3. Management of academic and educational projects.
4. Fundraising activity of the university.
2. Risk management in research projects.

Section 10. Linguopersonology. Culture of scientific mentoring (2 hours)

1. The practice of mentoring or mentoring as a social institution of adaptation.
2. Linguopersonology of a research mentor
3. The culture of research partnership

Section 11. Ensuring the quality of academic culture: European, national and institutional dimensions. (4 hours).

1. Formation of a quality culture at the university as a problem of the development of the EHEA.
2. University ratings as a tool for controlling the quality of academic culture
3. Comparative analysis of procedures for ensuring the quality of academic culture in EU countries and in Ukraine.

Course 3. ACADEMIC WRITING

The **teaching content** is distributed in the following way:

Section 1. Communication in the academic environment

Topic 1. Personal and professional identification. (4)

1. The Nature of Writing
2. Cultural Differences in Writing
3. Strategies of Writing in English
4. Genres and Writing

Topic 2. Transfer and exchange of scientific information on the basis of reading texts on specialty. (2)

1. Formal Style
2. Cautious Writing
3. Academic Vocabulary

Topic 3. Participation in conferences, scientific disputes(2)

1. Application form
2. Reports
3. Discussions on professional topics

Topic 4. Written communication of academic character. (2)

1. Paragraphs and Paragraph Division

The materials are published as part of the EU project which is funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

2. Academic Names
3. Titles
4. Citations

Topic 5. Submission of an application for a grant, an interview (grant-winning).(2)

1. Application for a grant, an interview, a conference

Theme 6. International conferences, meetings, discussions.(2)

1. The Curriculum Vitae (CV)
2. Bio-data

Section 2. Academic foreign language

Topic 1. Questions of a professional and academic nature.(2)

1. Writing electronic messages, letters of an academic nature.
2. Interviewing

Topic 2. Features of the mediation of academic information.(4)

1. Features of the mediation of academic information.
2. Features of grammatical structures typical of academic writing.

Topic 3. Work with professional literature and business documentation.(4)

1. Foreign language referencing of professional literature.
2. Foreign language annotation of professional literature.
3. Preparation of business documentation (reports, reviews).

Topic 4. Participation in conferences, scientific disputes (presentations).(2)

1. Preparation and conducting of presentations (speeches, reports).
2. Preparation of texts of presentations and reports.
3. Technical facilities and visibility.

Topic 5. Employment (resume, cover letter, etc.).(2)

1. Writing a resume
2. Filling in the documents required for employment and job search.

INTENSIVE COURSES

Course 4.

INTENSIVE COURSE FOR DOCTORAL STUDENTS: RESEARCH MENTORSHIP CULTURE

The **teaching content** is distributed in the following way:

Section 1. Phenomenology of research mentorship: genesis and modern state of European and national experience (2 hours)

1. The essence, types, functions of mentoring
2. Retrospective analysis of the origins of academic mentorship

The materials are published as part of the EU project which is funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

3. Mentoring in research and education
4. Values of the institute of mentorship.
5. Criteria of research mentorship:

Section 2. Research mentorship in reforms of Ukrainian education on the basis of European values (4 hours)

1. Mentoring as one of the components of Continuous Professional Development (CPD)
2. The culture of mentoring at Ukrainian and European universities
3. Practice of research mentoring for effective research and teaching: European, national and institutional dimensions
4. Research and pedagogical mentorship as a support in forming professional mastership
5. Scientific and pedagogical mentoring as one of the components of adaptation and of a beginner-teachers.
6. Specific qualities of a research mentor: identity, democracy, dialogue, research, leadership, social orientation, cooperation.
7. Functions of mentors: social-pedagogical, consultative, spiritual.

Section 3 Linguopersonology of a scientific tutor (4 hours)

1. Academic linguistic personality.
2. The style of research mentor.
3. Scientific dialogue - a dialogue of personalities.
4. Linguistic behavior of research mentor.

Course 5. DOCTORAL SEMINAR: MONITORING QUALITY OF DOCTORAL RESEARCH WORK

The teaching content is distributed in the following way:

Section 1. Methodology of comparative education research: comparative analysis of European and national approaches (2 hours).

1. Methodological approaches to research in the field of comparative education.
2. Interdisciplinarity as a methodology for research in the field of comparative education.
3. Research methods in the field of comparative education.
4. Measurements and benchmarking comparisons in the field of comparative education.

Section 2. Source base of comparative education research: relevance, interdisciplinary approach. (2 hours).

1. Historiographic analysis of the source of the study.
2. Criteria for ensuring the relevance and integrity of the source of the study.
3. Criteria for ensuring the relevance of the source of the study.

Section 3: Conditions for ensuring the novelty of comparative education research in European and global contexts (2 hours).

1. Measure the novelty of comparative education research.
2. Criteria for the novelty of comparative education research.
3. Logic of interconnections of purpose, tasks, novelty and conclusions of comparative education research.

Section 4. Peculiarities of the application of the method of scientific extrapolation in the comparative pedagogical research: cultural-historical, socio-political, socio-economic and educational contexts (2 hours).

1. Methodology of educational borrowings.
2. Methodology of integration into the European and world educational space.

Section 5. Approbation of the results of comparative education research at the national and European education areas (2 hours).

1. Characteristics of scientific events, which tested the results of dissertation work (correspondence of conference and dissertation work problems).
2. Characteristics of the completeness of displaying the results of dissertation work in the proceedings of conferences / seminars / roundtables.
3. Characteristics of competences gained by the postgraduate student in the context of participation in scientific events, which tested the results of his/her scientific research.

4. Teaching approaches. The Module implies the use of the following approaches to teaching and research

- Interactive lectures
- Task-based sessions
- Discussions
- Self study
- Workshops
- Researcher's Portfolio

5. Learning outcomes. As a **result** of learning on this module, doctoral students should have demonstrated:

- a system of knowledge on EU education policy, theories and technologies of innovative development of higher education in European countries and in Ukraine, education programs of international organizations (EU, OECD, UNESCO); on academic ethics, culture of academic writing, academic communication in the context of digital creative environment;
- an ability to apply modern methodology of interdisciplinary research, to carry out a comparative education research on development higher education in European countries;
- professionally oriented communicative linguistic competences (linguistic, sociolinguistic and pragmatic) for ensuring effective communication in the academic environment.

6. The form of final control: credit.

7. Diagnostic tools the success of training: tests, oral answers during practical classes (seminars).

8. Basic literature to the module:

Legislative and normative acts of Ukraine

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-19. Відомості Верховної Ради, 2017, № 38-39. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.14 р. № 1556-VII. Голос України від 06 серпня 2014 р. № 148. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Документ 848-VIII, чинний, поточна редакція. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#n946>

Закон України «Про інноваційну діяльність». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36. Документ 40-IV, чинний, поточна редакція акція від 05.12.2012. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих

навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/11/methods_2019-final.pdf

Documents of European and International Organizations

ALLEA (All European Academies) (2017) The European Code of Conduct for Research Integrity. Retrieved from <https://allea.org/code-of-conduct/>

EC European Commission. (2011) Report of Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe ‘Towards a Common Approach’. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:52015XG1215\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:52015XG1215(02))

EC (European Commission). (2012). Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Strasbourg, 20.11.2012/ COM(2012) 669 final.

EC (European Commission). (2015). New priorities for European cooperation in education and training. Joint Report of the Council and the Commission on the implementation of the strategic framework for European cooperation in education and training (ET 2020). Brussels, 26.8.2015 COM(2015) 408 final.

EC (European Commission). (2015).Opening up Education: Innovative teaching and learning for all through new Technologies and Open Educational Resources (2015). Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52013DC0654>

EC (European Commission). (2016). Improving and Modernising Education. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Brussels, 7.12.2016. COM(2016) 941 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2016%3A941%3AFIN>

EC (European Commission). (2017). Strengthening European Identity through Education and Culture. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Commission's contribution to the Leaders' meeting in Gothenburg, 17 November 2017. Strasbourg, 14.11.2017. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2017%3A673%3AFIN>

EC (European Commission). (2017).Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on a renewed EU agenda for higher education.

- COM/2017/0247 final Brussels, 30.5.2017. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247>
- EC (European Commission). (2018). Digital Education Action Plan. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0022&from=EN>
- EC (European Commission). (2020). European Policy Cooperation (ET2020 framework). (2020). The strategic framework for European cooperation in education and training (“ET 2020”) is a forum allowing Member States to exchange best practices and learn from each other. Retrieved from: https://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/et2020-framework_en
- EC (European Commission). (2021). Council Resolution on a strategic framework for European cooperation in education and training towards the European Education Area and beyond (2021-2030). [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021G0226(01))
- EC/EACEA/Eurydice. (2018). The European Higher Education Area in 2018: Bologna Process Implementation Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- ESF (European Science Foundation). (2017). Career Tracking Survey of Doctorate Holders Project Report. ESF, France, Strasbourg.
- ESU (European Students Union). (2015). Overview on Student-Centered Learning in Higher Education in Europe. Research Study. Retrieved from <https://www.esu-online.org/wpcontent/uploads/2016/07/Overview-on-Student-Centred-Learning-in-Higher-Education-in-Europe.pdf>
- EUA. (2005). Doctoral Programmes for the European Knowledge Society. Report on the EUA Doctoral Programmes Project 2004 -2005. EUA, Brussels, Belgium.
- EUA (European University Association). (2007) Doctoral programmes in Europe's universities: achievements and challenges: Report prepared for European universities and ministers of higher education. EUA. Brussels and Geneva.
- EUA (European University Association). (2015). Trends 2015: Learning and Teaching in European Universities. EUA, Belgium, Brussels.
- EUA (European University Association). (2015). Principles and Practices for International Doctoral Education”, FRINDOC project Report. EUA, Brussels, Belgium.
- EUA (European University Association). (2016). Digital Agenda For Europe’s Universities? EUA, Belgium, Brussels.
- EUA (European University Association) (2016). Doctoral education – taking Salzburg forward. Implementation and new challenges. EUA, Brussels, Belgium.
- EUA (European University Association). (2017). EUA’s Learning and Teaching Initiative - Report from the thematic peer groups in 2017. EUA, Brussels.
- EUA (European University Association). (2018). Background: EUA’s initiatives to establish a European dimension on learning and teaching. EUA, Brussels.

EUA (European University Association). (2018). Trends 2018. Learning and teaching in the European Higher Education Area. By Michael Gaebel & Thérèse Zhang. EUA, Brussels.

EUA (European University Association). (2018). Learning and Teaching in Europe's Universities: An EUA position paper. EUA, Brussels.

EUA (European University Association). (2018). Enhancing the education mission of European universities: A proactive response to change. EUA, Brussels.

Scientific, Reference and Methodological Sources to the Training Course "Comparative Higher Education: National, European and Global Contexts"

Исследование по сравнительному образованию: подходы и методы. (2015) Под ред. М.Брейя, Б. Адамсона, М. Мейсон / Пер. с англ. М.Л. Ваховского, И.В. Разнатовского. Луганск: Изд-во «ФОП Сабов А.М».

Курбатов, С.В. (2014). Феномен університету в контексті часових та просторових викликів: Монографія. Суми: Університетська книга. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/10226>

Локшина, О. І. (2019) Компетентніса освіта в Європейському Союзі – від ідеї до практики Життєва компетентність у контексті діалогу педагогічних культур: Україна – країни Європейського Союзу. с. 20-36. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722645>

Локшина, О. І. (2019) Європейська довідкова рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя: оновлене бачення 2018 року. Український педагогічний журнал, 3. 21-30. URL <http://uej.undip.org.ua/upload/iblock/c76/c7686993>

Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія (2013) Авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

Національний освітній глосарій: вища освіта (2014). За ред. В. Г. Кременя. 2-е вид., перероб. і доп. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». <https://glossarissimo.wordpress.com/2017/06/17/uk-pdf>

Поляков, М.В., Савчук В.С. (2004). Класичний університет. Еволюція, сучасний стан, перспективи. К.: Генеза.

Сбруєва, А. А. (2008) Глобальні та регіональні тенденції розвитку вищої освіти в умовах побудови суспільства знань. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка. http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/3236/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%8F_2008_%D0%A1%D0%B1%D1%80%D1%83%D1%94%D0%B2%D0%B0.pdf

Сбруєва, А. А. (2013). Порівняльна педагогіка : навч. пос. Вид. 3. Суми : Університетська книга.

Сбруєва, А. А., Чистякова, І. А., Самойлова, Ю. І. (2019). Організаційно-педагогічні засади діяльності інноваційних шкільних мереж Великої Британії та США. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=YBR7gMcAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Сбруєва, А.А. Єременко І.В. (2019). Формування європейського виміру забезпечення якості вищої освіти в контексті інтернаціоналізації освітнього простору. СумДПУ імені АС Макаренка. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=YBR7gMcAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate..

Сбруєва, А.А. (2021) Університет як інклузивна академічна громада: європейський та український досвід трансформації підготовки PhD. Теорії та технології інноваційного розвитку професійної підготовки майбутнього вчителя в контексті концепції «Нова українська школа: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 421 – 442. DOI 10.24139/978-966-698-308-7/421-442

Сисоєва, С.О., Кристопчук, Т.Є. (2013) Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник Рівне: Волинські обереги.
<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4766>

Altbach, P. G. (1991). Trends in Comparative Education. Comparative Education Review, 3 (35), 491 - 507.

Bartram, B. (2020) Exploring International and Comparative Education. In C.A. Simon & S. Ward A Student's Guide to Education Studies, London: Routledge, pp. 87-97. DOI:10.4324/9780429297212-11Boichenko, M. Sbruieva, A. (2019). Methodological model of comparative research in gifted education in the USA, Canada and the UK. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 4 (88), 151–163. DOI 10.24139/2312-5993/2019.04/151-163.

Bray M. (2003) Comparative Education in the Era of Globalisation: evolution, missions and roles. Policy Futures in Education, Vol. 1, 2, 209 – 224. <https://doi.org/10.2304/pfie.2003.1.2.2>

Cook, B. J., Hite, S. J., & Epstein, E. H. (2004) Discerning trends, contours, and boundaries in comparative education: A survey of comparativists and their literature. Comparative Education Review, 48, 123-149. <https://scholarsarchive.byu.edu/facpub/1040>

Cowen, R. (2020) Changing comparative education: interpreting foreigners, routinising research, and writing history, Comparative Education, 56 (1), 127-141, DOI: 10.1080/03050068.2020.1714332

Gaebel, M., Zhang, T., Stoeber, H. & Morrisroe, A. (2021). Digitally enhanced learning and teaching in European higher education institutions. European University Association absl. <https://eua.eu/resources/publications/954:digitally-enhanced-learning-and-teaching-in-european-higher-education-institutions.html>

International Handbook of Interpretation in Educational Research. (2015). Paul Smeyers, David Bridges, Nicholas C. Burbules, Morwenna Griffiths. (Eds.).

- Springer. <https://www.research.ed.ac.uk/en/publications/international-handbook-of-interpretation-in-educational-research>
- International Handbook of Research on Teachers and Teaching. (2009). Lawrence J. Saha, A. Gary Dworkin. (Eds.). Springer. https://www.academia.edu/4179795/2009_International_handbook_of_research_on_teachers_and_teaching
- International Handbook of Leadership for Learning (2011). Tony Townsend John MacBeath. (Eds.). Springer. <https://ua1lib.org/book/1224927/e10290?id=1224927&secret=e10290>
- Knight, J. (2012) Concepts, rationales, and interpretive frameworks in the internationalization of higher education. The SAGE handbook of international higher education. Ed. by Darla K. Deardorff, Hans de Wit, John Heyl. SAGE Publications, P. 52-76.
- DOI:<http://dx.doi.org/10.4135/9781452218397.n2>
- Larsen, M. A. (2016): Globalisation and internationalisation of teacher education: a comparative case study of Canada and Greater China. *Teaching Education*. DOI: 10.1080/10476210.2016.1163331
- Lauterbach, U., Mitter W. (1998) Theory and methodology of international comparisons. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. URL: www.cedefop.europa.eu/RR1_Lauterbach
- Manzon M. (2020) Towards a comparative history of comparative education: a personal journey, *Comparative Education*, 56 (1), 96-110, DOI: 10.1080/03050068.2019.1701251
- Mitter, W. (2009) Comparative education in Europe. International Handbook of Comparative Education. Ed. by R. Cowen and A. M. Kazarnias. Springer, P. 87-99. https://doi.org/10.1007/978-1-4020-6403-6_7
- Powell J. J. W. (2020) Comparative education in an age of competition and collaboration, *Comparative Education*, 56 (1), 57-78, DOI: 10.1080/03050068.2019.1701248
- Sbruieva, A. (2020). Social dimension of the European Higher Education Area: Tendencies of development of normative, theoretical and organizational bases. In: Topical Issues of History of Education and Comparative Education. Lviv-Toruń: Liha-Pres, pp. 129-150. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-188-9/129-150>
- Second International Handbook of Educational Change (2009) Hargreaves, A., Lieberman, A., Fullan, M., Hopkins, D. (Eds.). Springer. DOI 10.1007/978-90-481-2660-6
- Tatto, M. T., Burn, K., Menter, I., Mutton, T., & Thompson, I. (2018). Learning to teach in England and the United States: The evolution of policy and practice. New York, NY: Routledge. <https://doi.org/10.1080/09585176.2019.1658610>
- Teacher Education Policy and Practice in Europe: Challenges and Opportunities. (2018) Edited by Ana Raquel Simxes, Mynica Lourenzo, and Nilza Costa. Routledge.

https://www.academia.edu/36689987/Teacher_Education_Policy_and_Practice_in_Europe_Challenges_and_Opportunities

Teichler, U. (2017) Internationalisation Trends in Higher Education and the Changing Role of International Student Mobility. *Journal of international Mobility*, 5, 177-216. <https://doi.org/10.3917/jim.005.0179>

Scientific, Reference and Methodological Sources to the Training Course «Researcher's Academic Culture: European and National Contexts»

- Єгорченко, І., Серебряков, М. Академічна добробечесність (2018) Аналітичний звіт та рекомендації URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/Analitchna-zapyska-akademichna-dobrochesnist.pdf>.
- Батечко, Н., Дурдас, А. (2019) Академічна добробечесність в контексті європейських практик: досвід Франції. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, 3 (60), С.88 -94.
- Бойченко, Н.М. (2014) Етичні аспекти університетських цінностей. Софія. *Гуманітарно-релігієзнавчий вісник*. К.: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 1 (1), С. 37–43.
- Гапон Н., Худзіцька-Чупала А., Лупіна-Вегенер А. (2013) Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: крос-культурний аналіз. *Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки»*. Львів, 16, С. 241–248.
- Гончаренко С. (2011) Етичний кодекс ученого. *Естетика і етика педагогічної дії*: зб. наук. пр. Київ-Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 1. С.25–34.
- Гунчак, В.М., Чепига, М.П. (2011) Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. Львів, Т. 13, № 3 (49)*. С. 14–23.
- Добко, Т. (2014) Університет, академічна культура і забезпечення якості. *Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту : навч. посіб.* Львів. Манускрипт, С. 58–68.
- Квієк, М. (2018) Університет в добу змін. Інституції і академічні кадри в умовах зростаючої конкуренції / пер. з польської Р. Скакун; наукова редакція та післямова Т. Фініков. Київ : Таксон.
- Ковальова, А. (2013). Проблеми академічного плагіату та авторського права у цифровому просторі України. *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики*: зб. наук. пр. Ч. 21: Електронні інформаційні ресурси. С. 61–71. К.
- Курбатов, С.В. (2014). Феномен університету в контексті часових та просторових викликів: Монографія. Суми: Університетська книга. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/10226>
- Локшина, О. І. (2019) Європейська довідкова рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя: оновлене бачення 2018 року. Український

педагогічний журнал, 3. 21-30. URL
<http://uej.undip.org.ua/upload/iblock/c76/c7686993>

- Надутенко, М. В., Семеног О.М. (2021) Концепт освіта в українському та польському дискурсах крізь призму національних лінгвістичних корпусів. *Innovative Pathway for the Development of Modern Philological Sciences in Ukraine and EU Countries : collective monograph. Riga, Latvia. "Baltija Publishing"*, 2. С. 66–81. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-031-5-27>.
- Національний освітній глосарій: вища освіта (2014). За ред. В. Г. Кременя. 2-е вид., перероб. і доп. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». <https://glossarissimo.wordpress.com/2017/06/17/uk-pdf>
- Пак, І. В. (2019) Академічна культура українського студентства: фактори формування та особливості прояву : дис. ... канд. соц. наук : 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології. Харків.
- Регейло, І. Ю. (2014) Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації України у XX–на початку ХХІ столітті: монографія. *K. Освіта України*.
- Сбруєва, А.А. (2021) Університет як інклузивна академічна громада: європейський та український досвід трансформації підготовки PhD. (сс. 421 – 442.) *Теорії та технології інноваційного розвитку професійної підготовки майбутнього вчителя в контексті концепції «Нова українська школа: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, DOI 10.24139/978-966-698-308-7/421-442*
- Сбруєва, А.А. Єременко І.В. (2019). Формування європейського виміру забезпечення якості вищої освіти в контексті інтернаціоналізації освітнього простору. *СумДПУ імені АС Макаренка*. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=YBR7gMcAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate..
- Семеног, О., Вовк М. (2016). Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету. *Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка*.
- Семеног О. (2017) Академічна лекція і академічний учитель в цифрову епоху: праксеологічний підхід. *Фізико-математична освіта*, 2, 140-146.
- Семеног О.М. Курс (2020) "Академічна культура дослідника: європейський та національний досвід" у докторській підготовці. (сс. 89-93). *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (23–24 квітня 2020 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.
- Семеног, О. (2019). Європейський та національний контексти академічної культури дослідника: досвід реалізації проекту Еразмус+Жан Моне модуль. (320–330). *Україна – Європейський союз: від партнерства до асоціації : Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій*. Луцьк. Терен.

- Семеног, О. М. (2020). Концепт «академічна культура дослідника» в українському і польському освітньо-педагогічному дискурсі. (с. 139–152). *Український щорічник з європейських інтеграційних студій*.
- Семеног, О. М. (2019). Концептосфера освіта в українському та польському дискурсах: міждисциплінарний підхід. *СумДПУ імені А. С. Макаренка*.
- Семеног, О. (2019) Мовний портрет наукового наставника у вимірах лінгвоперсонології. *Дивослово*, 2, 35–39.
- Семеног, О. М. (2019) Термінологічна культура фахівця в об'єктиві українського лінгводидактичного дискурсу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: науковий журнал*, 6 (90), 139–150.
- Семеног, О., Вовк, М. (2016). Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету. *СумДПУ імені А. С. Макаренка*.
- Семеног, О. (2016) Електронні освітні ресурси в лінгвометодичній підготовці педагога-дослідника *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 10, 123-134. http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2016_10_13.
- Семеног, О.М., Семеніхіна О.В., Безуглій Д. (2017) Формування академічної культури майбутніх педагогів-дослідників в умовах цифрового творчого середовища як наукова проблема . *Інформаційні технології і засоби навчання*, 6 (16), 21-31.
- Фаст, О. Л. (2018) Європейська освітня політика щодо управління якістю підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. *ScienceRise. Pedagogical Education*, 1, 16-21. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/texcped_2018_1_6.
- Фаст, О. Л. (2016) Культура наукового керівництва як чинник забезпечення якості докторської освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Вип. 51. С. 300-306. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2016_51_43.
- Хоружий, Г. Ф. (2016) Європейська політика вищої освіти. Монографія. Полтава. Дивосвіт.
- Academic Cultures and Developing Management in Higher Education | Loima Jyrki", Vink.helsinki.fi (2017). http://www.vink.helsinki.fi/files/Theoria_academic.html
- Cutri, J., Abraham, A., Karlina, Y., Patel, S. V., Moharami, M., Zeng, S., Manzari, E., & Pretorius, L. (2021). Academic integrity at doctoral level: The influence of the imposter phenomenon and cultural differences on academic writing. *International Journal for Educational Integrity*, 17(1), 8. <https://doi.org/10.1007/s40979-021-00074-w>
- Sbruieva, A. (2020). Social dimension of the European Higher Education Area: Tendencies of development of normative, theoretical and organizational bases. In: *Topical Issues of History of Education and Comparative Education*. Lviv-Toruń: Liha-Pres, pp. 129-150. DOI <https://doi.org/10.36059/ 978-966-397-188-9/129-150>
- Sbruieva, A. (2014) Transformation of the Academic Culture of European University in the Context of the Risk Society. *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne*,

edukacyjne i artystyczne. Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce, T. 24, S. 217- 230

Semenoh, O. (2017) Researcher's academic culture in the educational space of the university: linguo-axiological approach. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. Ivano-Frankivsk, 1(4). P. 26–33

Semenog, O. (2020). Academic culture as a composition of national innovation security. UNESCO Chair Journal "Lifelong Professional Education in the XXI Century"; (2), 48-53. [https://doi.org/10.35387/ucj.2\(2\).2020.48-53](https://doi.org/10.35387/ucj.2(2).2020.48-53).

Scientific, Reference and Methodological Sources to the Training Course «Academic Writing»

Ніколаєв, Є., Бахрушин, В. (2019). Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної добroчесності. URL <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>

Bailey, S. (2011). Academic writing: A handbook for international students (3rd ed.). New York: Routledge.

Bailey, S. (2013). Academic Writing: A Practical Guide for Students. London: Routledge Falmer.

Bailey, S. (2015). Academic Writing: A Handbook for International Students. London and New York: Routledge.

Burke, J. (2014). Academic vocabulary list. URL: <https://www.vocabulary.com/lists/388513>

Craswell, G. (2014). Writing for Academic Success. Sage Publications.

Crème, P. (2018). Writing at University: A Guide for Students. Open University Press.

Chazal, Edw. De, McCarter, Sam. (2012). Oxford EAP: A course of English for Academic Purposes (Oxford).

Englander, K. (2014). Writing and publishing science research papers in English: A global perspective. New York: Springer.

English for Academic Research: Writing Exercises (2013). Science+Business Media New York.

Flowerdew, J. (2013). English for research publication purposes. In Paltridge, B. & Starfield, S. (eds).

Hartley, J. (2008). Academic writing and publishing: A practical guide. New York: Routledge.

Hogue, A. (2008). First steps in academic writing (The Longman academic writing series). New York: Pearson & Longman.

Hyland, K. (2006). English for Academic Purposes: An Advanced Resource Book. New York: Routledge.

Hyland, K., Shaw, Ph. (2016). The Routledge Handbook of English for Academic Purposes. London and New York: Routledge.

- Lynch, T. (2013) Anderson K. Grammar for academic writing. Edinburgh: University of Edinburgh.
- McCarthy, M., O'Dell, F. (2008). Academic Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press.
- McKabe L. (2018). How to Succeed in Academics. University of California Press.
- Meloy, J. (2014). Writing the Qualitative Dissertation: By Erlbaum Associates.
- Moxley, M. (2012). Publish, Don't Perish: The Scholar's Guide to Academic Writing and Publishing. Praeger Publishers.
- Norris, C. B. (2016). Academic writing in English. Helsinki: University of Helsinki.
- Oshima, A., Hogue, A. (2014). Longman Academic Series 4: Paragraphs to Essays, Fifth Edition. Pearson Education.
- Paltridge, B., Starfield, S. (2007). Thesis and Dissertation Writing in a Second Language. A Handbook for Supervisors. London and New York: Routledge.
- Philpot, S., Curnick, L. (2011). Headway Academic Skills: Reading, Writing and Study Skills. (Oxford).
- Silvia, P. J. (2018). How to write a lot: a practical guide to productive academic writing. Washington: American Psychological Association.
- Sowton, Chris. (2012). 50 steps to improving your academic writing. Garnet Education.
- Strongman, L. (2013). Academic writing. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
- Swales, J. (2004) Research Genres: Exploration and Applications. Cambridge: Cambridge University Press.
- Swales, J. (2012). Academic Writing for Graduate Students: Essential Skills and Tasks. Michigan University Press.
- Swales, J. M., & Feak, C. B. (2012). Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills (3rd ed.). Ann Arbor, MI: University of Michigan Press.
- Swales, J.M., and Feak, C.B. (2004). Academic Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skill, 2nd edition. Ann Arbor, MI: The Universtiy of Michigan Press.
- Swales, J.M., and Feak, C.B. (2009). Abstracts and the Writing of Abstracts. Ann Arbor, MI: The University of Michigan Press.
- Sword, H. (2012). Stylish academic writing. Harvard : Harvard University Press.
- The Handbook of English for Specific Purposes (pp. 301–321). Malden, MA: Wiley-Blackwell.
- Wallwork, A. (2010). English for presentations at international conferences. New York, Dordrecht, Heidelberg, London: Springer.
- Zemach, D. E., Rimisek, L. A. (2005). Academic Writing from paragraph to essay. MacMillan.
- Яхонтова, Т. В. (2003). Основи англомовного наукового письма: навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців. Львів: ПАІС.

Scientific, Reference and Methodological Sources to the Intensive Course For Doctoral Students: Research Mentorship Culture

- Гончаренко, С. (2011) Етичний кодекс ученого. *Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр.* Київ-Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 1, 25–34.
- Курбатов, С.В. (2014). Феномен університету в контексті часових та просторових викликів: Монографія. Суми: Університетська книга. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/10226>
- Сбруєва, А.А. (2021) Університет як інклузивна академічна громада: європейський та український досвід трансформації підготовки PhD. *Теорії та технології інноваційного розвитку професійної підготовки майбутнього вчителя в контексті концепції «Нова українська школа: монографія.* Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 421 – 442. DOI 10.24139/978-966-698-308-7/421-442
- Селігей, П. (2016) Світло і тіні наукового стилю: монографія. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія».
- Семеног, О., Вовк М. (2016). Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С.Макаренка.
- Семеног, О. (2017) Академічна лекція і академічний учитель в цифрову епоху: праксеологічний підхід. *Фізико-математична освіта*, 2, 140-146.
- Семеног О. (2016) Академічна культура – фундаментальний складник підготовки доктора філософії зі спеціальності 015 «Професійна освіта». №5 (59). С. 192–203.
- Семеног, О. М. (2020). Концепт «академічна культура дослідника» в українському і польському освітньо-педагогічному дискурсі. *Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій*, 139–152.
- Семеног, О. М. (2019). Концептосфера освіта в українському та польському дискурсах: міждисциплінарний підхід. СумДПУ імені А. С.Макаренка.
- Семеног, О. (2019) Мовний портрет наукового наставника у вимірах лінгвоперсонології. *Дивослово*, 2, 35–39.
- Семеног, О.М. (2017) Мовнокомунікативна особистість академічного учителя-лідера крізь призму лінгвопраскеології. *Quo vadis humanitaris? Księga pamiątkowa z okazji 65-lecia prof. J. Pawlikowi.- O. Sinkiewicz, A.Kordonski, R. Kordonski. Wyd-wo VERBINUM.* Warszawa – Lwow – Kijow. P.465-480.
- Семеног, О. (2016) Наставництво в науці і освіті: морально-етичні та естетичні цінності. *Самореалізація пізнавально-творчого потенціалу особистості в інноваційній освіті.* Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, С.119-136.
- Семеног, О. М. (2017) Наставництво в науці і освіті дорослих. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький*, 152, 46–51.

- Семеног, О. М. (2016) Семен Устимович Гончаренко як акмеособистість у царині методології науково-педагогічних досліджень. *Фізико-математична освіта*, 4 (10). 117–120. <http://fmojournal.fizmatsspu.sumy.ua/publ/4-1-0-127>
- Семеног, О. М. (2019) Термінологічна культура фахівця в об'єктиві українського лінгводидактичного дискурсу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: науковий журнал*, 6 (90), 139–150.
- Семеног, О., Вовк, М. (2016). Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету. *СумДПУ імені А. С. Макаренка*.
- Фаст, О. Л. (2016) Культура наукового керівництва як чинник забезпечення якості докторської освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 51, 300-306. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2016_51_43.
- Sbruieva, A. (2014) Transformation of the Academic Culture of European University in the Context of the Risk Society / Alina Sbruieva // Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne. Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce, 24, 217- 230
- Semenog, O. (2020). Academic culture as a composition of national innovation security. UNESCO Chair Journal "Lifelong Professional Education in the XXI Century", (2), 48-53. [https://doi.org/10.35387/ucj.2\(2\).2020.48-53](https://doi.org/10.35387/ucj.2(2).2020.48-53).

Scientific, Reference and Methodological Sources to the Doctoral Seminar: Monitoring Quality of Doctoral Research Work

- Жигірь, В. І. (2016). Методологічні підходи як основа науково-педагогічних досліджень у професійній освіті. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, Вип. 48 (101), 107-115. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2016_48_16
- Исследование по сравнительному образованию: подходы и методы. (2015) Под ред. М.Брейя, Б. Адамсона, М. Мейсон / Пер. с англ. М.Л. Ваховского, И.В. Разнатовского. Луганск: Изд-во «ФОП Сабов А.М».
- Коляда Н.М. Педагогічна історіографія як складник історико-педагогічного дослідження. DOI: <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2018-1-39-46>
- Левицький, Ч. (2015) Методологічні проблеми кількісного та якісного аналізу в педагогічних дослідженнях. Професійна освіта: методологія, теорія та технології, 2, 5-20. http://nbuv.gov.ua/UJRN/profe_2015_2_3
- Локшина, О. І. (2018) Джерельна база досліджень із порівняльної педагогіки в умовах трансформаційних процесів в освіті. Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017). Матеріали Всеукраїнського наук.-практ. семінару ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, (сс. 20-21) м. Київ, Україна. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714113>
- Локшина, О. І. (2018) До питання про використання зарубіжного досвіду: генеза методологічних підходів. Розвиток порівняльної професійної
- The materials are published as part of the EU project which is funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein**

- педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів. Матеріали тез доп. VII міжнар. наук.-методол. семінару «Термінова поліграфія», (сс. 8-9) м. Київ – м. Хмельницький, Україна. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713996>
- Локшина, О. І. (2019) Освітня політика Європейського Союзу в контексті глобалізації: орієнтири для України. Міжнародна наукова конференція “Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору інституційного рівня: світовий та вітчизняний вимір” (сс. 125-126) Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна. URL <http://lib.iitta.gov.ua/718244/>
- Локшина, О. І. (2019) Європеїзація як феномен сучасної Європи та контекст розвитку освіти. Освіта для ХХІ століття: виклики, проблеми, перспективи: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (29–30 жовтня 2019 року, м. Суми) (сс. 157-159). Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, м. Суми, Україна. URI: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718045>
- Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія (2013) Авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».
- Національний освітній глосарій: вища освіта (2014). За ред. В. Г. Кременя. 2-е вид., перероб. і доп. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». <https://glossarissimo.wordpress.com/2017/06/17/uk-pdf>
- Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів (2015) : хрестоматія / авторський колектив. За ред.. О.І. Локшиної. К.: Педагогічна думка. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714839>
- Сбруєва, А. А. (2013). Порівняльна педагогіка : навч. пос. Вид. 3. Суми : Університетська книга.
- Соколова І. (2014) Наукові підходи до проведення компаративних досліджень в освіті. *Освітологія*, 3, 23–29.
- Хриков Є.М. (2015) Аналіз стану дослідженості наукової проблеми у галузі порівняльної педагогіки. Український педагогічний журнал, 4, 57-64. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukrpj_2015_4_9
- Хриков Є.М. (2017) Методологія педагогічного дослідження: монографія. Х.: ФОП Панов А. М.
- Цюра, С. (2013) Особливості методології порівняльних досліджень. *Порівняльно-педагогічні студії*, 2–3, 7–13. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppstud_2013_2-3_3
- Чепіль, М. М. (2014) Порівняльна педагогіка : навч. посіб. К. : Академвидав.
- Щука, Г. П. (2012) Методологічні основи порівняльно-педагогічних досліджень. *Науковий вісник Донбасу*, 2. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvd_2012_2_10.pdf
- Altbach, P. G. (1991). Trends in Comparative Education. *Comparative Education Review*, 3 (35), 491 - 507.

- Bartram, B. (2020) Exploring International and Comparative Education. In C.A. Simon & S. Ward A Student's Guide to Education Studies, London: Routledge, pp. 87-97. DOI:10.4324/9780429297212-11
- Boichenko, M. Sbrueva, A. (2019). Methodological model of comparative research in gifted education in the USA, Canada and the UK. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 4 (88), 151–163. DOI 10.24139/2312-5993/2019.04/151-163.
- Bartram, B. (2020) Exploring International and Comparative Education. In C.A. Simon & S. Ward A Student's Guide to Education Studies, London: Routledge, pp. 87-97. DOI:10.4324/9780429297212-11
- Bray M. (2003) Comparative Education in the Era of Globalisation: evolution, missions and roles. Policy Futures in Education, Vol. 1, 2, 209 – 224. <https://doi.org/10.2304/pfie.2003.1.2.2>
- Broadfoot, P. (2000) Comparative Education for the 21st Century: Retrospect and prospect. Comparative Education, Vol. 36, No. 3, Special Number (23): Comparative Education for the Twenty-First Century (Aug., 2000), 357-371 DOI:10.
- Cowen, R. (2020) Changing comparative education: interpreting foreigners, routinising research, and writing history, Comparative Education, 56 (1), 127-141, DOI: 10.1080/03050068.2020.1714332
- Discourse formation in comparative education. (2011) (Komparatistische Bibliothek. Comparative Studies Series. Bibliotheque D'etudes Comparatives) Ed. by J. Schriewer. Peter Lang. GmbH; 4th Revised edition. DOI: <https://doi.org/10.3726/978-3-653-01100-5>
- Manzon, M., Bray, M. (2007). Comparing the Comparers: Patterns, Themes and Interpretations. Common Interests, Uncommon Goals Histories of the World Council of Comparative Education Societies and its Members. (ed. by V. Masemann, M. Bray, M. Manzon). Comparative Education Research Centre (CERC) and Springer, P. 338 – 363. DOI: http://dx.doi.org/10.1007/978-1-4020-6925-3_31
- Mattheou, D. (2009). The scientific paradigm in comparative education. International Handbook of Comparative Education. Ed. by R. Cowen and A. M. Kazamias. – Springer, P. 59-72. DOI:10.1007/978-1-4020-6403-6_5
- Phillips, D. (2006). Comparative Education: method. Research in Comparative and International Education, 1 (4), 204-319. URL: journals.sagepub.com/jrcie.2006.1.4.304
- Research Methods and Methodologies in Education. (2017) By Robert Coe, Michael Waring, Larry V Hedges, and James Arthur. Second Edition. Sage. URL: <https://study.sagepub.com/coe2e>

Useful information resources

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
– Режим доступу : <http://www.dnlpb.gov.ua>

Державна науково-технічна бібліотека України. – Режим доступу :
<http://gntb.gov.ua>

Єдине освітнє інформаційне вікно України. – Режим доступу :
<http://www.osvita.com>

Інститут педагогіки НАПН України. Відділ порівняльної педагогіки.
<http://undip.org.ua/structure/research%20units/>

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Відділ зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих.
<http://ipood.com.ua/viddil-zarubijnih-sistem-pedagogichno-osviti-i-osviti-doroslih/>

Інформаційний сайт Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Лабораторія зарубіжних систем професійної освіти і навчання.
<https://ivet.edu.ua/labs/isvet>

Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. – Режим доступу : <http://vnz.org.ua/>

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. – Режим доступу : <http://www.lsl.lviv.ua>

Мережа освітньої інформації ЄС EURYDICE: – Режим доступу :
[http://www.eurydice.org/portal/page/portal/eurydice/EuryCountry.](http://www.eurydice.org/portal/page/portal/eurydice/EuryCountry)

Міжнародне бюро освіти ЮНЕСКО. – Режим доступу :
<http://www.ibe.unesco.org/countries/countrydossiers.htm>

істерство освіти і науки України. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу :
<http://www.nbuu.gov.ua>

Національна парламентська бібліотека України. – Режим доступу :
<http://www.nplu.org>

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. – Режим доступу :
<http://nplu.org/>

Наукова бібліотека імені Михайла Максимовича. – Режим доступу :
<http://www.library.univ.kiev.ua/>

Одеська національна наукова бібліотека України. – Режим доступу :
<http://www.odnb.odessa.ua>

Освіта України. – Режим доступу : <http://osvita-ukrainy.com.ua>

Освіта.UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua>

Портал сучасних педагогічних ресурсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://www.intellect-invest.org.ua>

Світова рада товариств порівняльної педагогіки World Council of Comparative Education Societies. <https://wcces-online.org/>

Союз європейських студентських спілок (ESU - Europeans Students' Union). – Режим доступу : <http://www.esib.org>.

Українська асоціація дослідників освіти (УАДО). <https://www.uera.org.uk/>

Український інститут науково-технічної і економічної інформації. – Режим доступу : <http://www.uintei.kiev.ua>

Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>

Association of International Educators (NAFSA). URL: <https://www.nafsa.org/>

Association of Teacher Educators. ATE Special Interest Groups (SIG). URL: <https://ate1.org/sigs>

British Educational Research Association (BERA). URL: <https://www.bera.ac.uk/>

Centre for Comparative and International Research in Education (CIRE). URL: <http://www.bristol.ac.uk/education/research/centres-networks/cire/>

Centre for Higher Education Transformations (CHET). URL: <http://www.bristol.ac.uk/education/research/centres-networks/chet/>

Comparative and International Education Society (CIES). URL: <https://www.cies.us/>

European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE): URL: <http://www.eurashe.org>.

European Association for the Education of Adults (EAEA). URL: <https://eaea.org/>

European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop). URL: [https://www.cedefop.europa.eu/en/](https://www.cedefop.europa.eu/en)

EU Coalition for Electronics Education. URL: <http://www.eu-edu.org/>

European Commission. Education and Training. URL: https://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc62_en

European Educational Research Association (EERA). URL:<https://eera-ecer.de/>

European Centre for Higher Education (UNESCO-CEPES). URL:<http://www.cepes.ro>.

European Training Foundation (ETF). URL: <https://www.etf.europa.eu/en>

European University Association. URL: <http://www.eua.be>.

European University Institute (EUI). URL: <https://www.eui.eu/en/home>

EURYDICE. URL: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/home_en.

International Bureau of Education (IIE).: <http://www.ibe.unesco.org/countries/countrydossiers.htm>.

Higher Education Special Interest Group/ URL: <https://www.higheredsig.org/higher-education-institutes>

National Commission of Ukraine for UNESCO. URL: <http://unesco.org.ua>

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Education. URL: <https://www.oecd.org/education/>

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). URL: <https://en.unesco.org>

**Навчальна програма модуля
Європейзація докторських програм у галузі освіти
на засадах інтердисциплінарного та інклюзивного підходів
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка**

*A. A. Сбруєва
О. М. Семеног
Ж. Ю. Чернякова*

**Curriculum of the module
Europeanization of doctoral studies
in the field of education: interdisciplinary and inclusive approaches
Major 01 Education**
Alina Sbruieva
Olena Semenog
Zhanna Chernyakova

Відповідальний за випуск **В. І. Шейко**
Комп'ютерний набір та верстка **А. А. Сбруєва**

Формат 60x84/16. Гарн. Times New Roman. Друк ризogr.
Умовн. друк. арк. 1,8. Обл.-вид. арк. 1,6.
Тираж 100.

Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка

Адреса редакції та видавця:
вул. Роменська, 87, м. Суми, 40002
СумДПУ імені А. С. Макаренка

